

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (prvního rozšířeného senátu)

22. dubna 2016*

„Státní podpory — Směrnice 92/81/EHS — Spotřební daně z minerálních olejů — Minerální oleje používané jako palivo při výrobě oxidu hlinitého — Osvobození od spotřební daně — Legitimní očekávání — Právní jistota — Přiměřená lhůta“

Ve věci T-56/06 RENV II,

Francouzská republika, zastoupená G. de Berguesem, D. Colasem a R. Coesmem, jako zmocněnci,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené V. Di Buccim, N. Khanen, G. Contem, D. Grespanem a K. Walkerovou, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení článku 5 rozhodnutí Komise 2006/323/ES ze dne 7. prosince 2005 o osvobození minerálních olejů používaných jako palivo při výrobě oxidu hlinitého (aluminy) od spotřební daně v regionu Gardanne, v regionu Shannon a na Sardinii, které zavedly Francie, Irsko a Itálie (Úř. věst. 2006, L 119, s. 12), v rozsahu, v němž je jím Francouzské republice uložena povinnost zajistit navrácení státní podpory neslučitelné se společným trhem, kterou v období od 3. února 2002 do 31. prosince 2003 poskytovala na základě osvobození minerálních olejů používaných jako palivo při výrobě oxidu hlinitého od spotřební daně v regionu Gardanne (Francie),

TRIBUNÁL (první rozšířený senát)

ve složení H. Kanninen, předseda, I. Pelikánová (zpravodajka), E. Buttigieg, S. Gervasoni a L. Madise, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: S. Bukšek Tomac, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. března 2015,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

Sporné osvobození

- 1 Oxid hlinitý (alumina) je bílý prášek, který se používá hlavně v hutích k výrobě hliníku. Vyrábí se z bauxitové rudy rafinací, jejíž poslední krok spočívá v kalcinaci. Více než 90 % kalcinovaného oxidu hlinitého se používá při vytavování hliníku. Zbytek se dále zpracovává a používá se v chemických aplikacích. Existují dva samostatné výrobní trhy, a sice trh s oxidem hlinitým pro metalurgické aplikace a trh s chemickým oxidem hlinitým. Při výrobě oxidu hlinitého lze jako palivo použít minerální oleje.
- 2 V Irsku, v Itálii i ve Francii se nachází vždy pouze jeden výrobce oxidu hlinitého. Ve Francii je jím společnost Alcan Inc., se sídlem v regionu Gardanne. Výrobci oxidu hlinitého působí i v Německu, ve Španělsku, v Řecku, v Maďarsku a ve Spojeném království.
- 3 Od roku 1997 Francouzská republika osvobozuje od spotřební daně minerální oleje používané jako palivo při výrobě oxidu hlinitého v regionu Gardanne (dále jen „sporné osvobození“). Sporné osvobození bylo do francouzského práva zavedeno článkem 6 loi n° 97-1239, du 29 décembre 1997, portant loi de finances rectificative pour 1997 (zákona č. 97-1239 ze dne 29. prosince 1997, opravného finančního zákona pro rok 1997; JORF ze dne 30. prosince 1997, s. 19101).
- 4 Uplatňování francouzského osvobození v regionu Gardanne bylo povoleno s platností do 31. prosince 1998 rozhodnutím Rady 97/425/ES ze dne 30. června 1997, kterým se v souladu s postupem podle směrnice 92/81/EHS členským státům povoluje uplatňovat nebo pokračovat v uplatňování stávajících snížených sazeb spotřební daně nebo osvobození od spotřební daně u některých minerálních olejů používaných ke zvláštním účelům (Úř. věst. L 182, s. 22). Rada Evropské unie následně prodloužila toto povolení do 31. prosince 1999, a to rozhodnutím 1999/255/ES ze dne 30. března 1999, kterým se v souladu se směrnicí 92/81/EHS některým členským státům povoluje uplatňovat nebo pokračovat v uplatňování stávajících snížených sazeb spotřební daně nebo osvobození od spotřební daně u některých minerálních olejů a kterým se mění rozhodnutí 97/425 (Úř. věst. L 99, s. 26). Rada rozhodnutím 1999/880/ES ze dne 17. prosince 1999, kterým se v souladu s postupem podle směrnice 92/81/EHS členským státům povoluje uplatňovat nebo pokračovat v uplatňování stávajících snížených sazeb spotřební daně nebo osvobození od spotřební daně u některých minerálních olejů používaných ke zvláštním účelům (Úř. věst. L 331, s. 73), znovu prodloužila povolení do 31. prosince 2000.
- 5 Rozhodnutím Rady 2001/224/ES ze dne 12. března 2001 o snížených sazbách spotřební daně a o osvobození od spotřební daně pro některé minerální oleje používané pro zvláštní účely (Úř. věst. L 84, s. 23; Zvl. vyd. 09/01, s. 342), které je posledním z rozhodnutí týkajících se sporného osvobození od daně, bylo toto osvobození prodlouženo až do 31. prosince 2006. Toto rozhodnutí podle bodu 5 svého odůvodnění „nepředjímá výsledek případných řízení o narušení fungování jednotného trhu, která mohou proběhnout zejména na základě článků 87 [ES] a 88 [ES]“ a „[n]ezproštuje rovněž členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 88 [ES]“.

Správní řízení

- 6 Dopisem ze dne 2. června 1998 požádala Komise Evropských společenství francouzské orgány o informace, aby ověřila, zda sporné osvobození spadá do oblasti působnosti článků 87 ES a 88 ES. Francouzská republika po žádosti o prodloužení lhůty pro odpověď ze dne 10. července 1998, jíž bylo vyhověno dne 24. července 1998, odpověděla dopisem ze dne 7. srpna 1998.

- 7 Dopisem ze dne 17. července 2000 požádala Komise Francouzskou republiku, aby jí sporné osvobození oznámila. Dopisem ze dne 4. září 2000 francouzské orgány odpověděly, že sporné osvobození podle jejich názoru nepředstavuje státní podporu, takže nemusí být oznámeno. Komise požádala Francouzskou republiku o další informace dopisem ze dne 27. září 2000. Poté, co Komise dne 20. listopadu 2000 připomněla francouzským orgánům svou žádost, odpověděly tyto orgány dopisem ze dne 8. prosince 2000.
- 8 Rozhodnutím C(2001) 3295 ze dne 30. října 2001 zahájila Komise řízení podle čl. 88 odst. 2 ES o sporném osvobození (dále jen „formální vyšetřovací řízení“). Toto rozhodnutí bylo Francouzské republice oznámeno dopisem ze dne 5. listopadu 2001 a dne 2. února 2002 bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropských společenství* (Úř. věst. C 30, s. 21).
- 9 Dopisy ze dne 26. a 28. února a 1. března 2002 obdržela Komise připomínky od společností Aughinish Alumina Ltd, Eurallumina SpA, Alcan a od Evropské hliníkové asociace. Připomínky byly Francouzské republice předány dne 26. března 2002.
- 10 Francouzská republika poté, co dopisem ze dne 21. listopadu 2001 požádala o prodloužení lhůty pro odpověď, již bylo vyhověno dne 29. listopadu 2001, předložila své vyjádření dopisem ze dne 12. února 2002.

Rozhodnutí „oxid hlinitý I“

- 11 Dne 7. prosince 2005 přijala Komise rozhodnutí 2006/323/ES o osvobození minerálních olejů používaných jako palivo při výrobě oxidu hlinitého (aluminy) od spotřební daně v regionu Gardanne, v regionu Shannon a na Sardinii, které zavedly Francie, Irsko a Itálie (Úř. věst. 2006, L 119, s. 12, dále jen „rozhodnutí ‚oxid hlinitý I‘“).
- 12 Rozhodnutí „oxid hlinitý I“ se vztahuje k období před 1. lednem 2004, kdy vstoupila v účinnost směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, s. 51; Zvl. vyd. 09/01, s. 405), která s účinností od 31. prosince 2003 zrušila směrnici Rady 92/81/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z minerálních olejů (Úř. věst. L 316, s. 12) i směrnici Rady 92/82/EHS ze dne 19. října 1992 o sblížení spotřebních daní z minerálních olejů (Úř. věst. L 316, p. 19) (bod 57 odůvodnění). Rozhodnutí nicméně rozšiřuje formální vyšetřovací řízení i na období po 31. prosinci 2003 (bod 92 odůvodnění).
- 13 Ve výroku rozhodnutí „oxid hlinitý I“ je zejména uvedeno:

„Článek 1

Osvobození těžkých topných olejů používaných při výrobě oxidu hlinitého od spotřební daně, které udělily Francie, Irsko a Itálie do 31. prosince 2003, představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 [ES].

Článek 2

Podpora udělená v období od 17. července 1990 do 2. února 2002 v rozsahu, v němž je neslučitelná se společným trhem, nebude navrácena, jelikož by to porušovalo obecné zásady práva Společenství.

Článek 3

Podpora uvedená v článku 1 udělená v období od 3. února 2002 do 31. prosince 2003 je slučitelná se společným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 3 [ES], pokud příjemci platili nejméně 13,01 eura za 1 000 kg těžkého topného oleje.

Článek 4

Podpora [...] udělená v období od 3. února 2002 do 31. prosince 2003 není slučitelná se společným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 3 [ES], pokud příjemci neplatili [nejméně] 13,01 eura za 1 000 kg těžkého topného oleje.

Článek 5

1. Francie, Irsko a Itálie učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemci navrátili neslučitelnou podporu uvedenou v článku 4.

[...]

5. Ve lhůtě dvou měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí Francie, Irsko a Itálie nařídí příjemcům neslučitelné podpory uvedené v článku 4, aby vrátili protiprávně udělenou podporu včetně úroků. “

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- 14 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 17. února 2006 podala Francouzská republika žalobu zapsanou do rejstříku pod číslem T-56/06.
- 15 Na základě článku 14 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991 a na návrh druhého senátu Tribunál rozhodl po vyslechnutí účastníků řízení v souladu s článkem 51 uvedeného jednacího řádu o přidělení této věci rozšířenému soudnímu kolegiu.
- 16 Usnesením ze dne 24. května 2007 a po vyslechnutí účastníků řízení spojil předseda druhého rozšířeného senátu Tribunálu věc T-56/06 a věci T-50/06, T-60/06, T-62/06 a T-69/06 (dále jen „věci „oxid hlinitý I““) pro účely ústní části řízení, v souladu s článkem 50 jednacího řádu ze dne 2. května 1991.
- 17 Rozsudkem ze dne 12. prosince 2007, Irsko a další v. Komise (T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 a T-69/06, EU:T:2007:383), spojil Tribunál věci „oxid hlinitý I“ pro účely rozsudku, zrušil rozhodnutí „oxid hlinitý I“ a ve věci T-62/06 žalobu ve zbývající části zamítl.
- 18 Návrhem ze dne 26. února 2008 podala Komise kasační opravný prostředek proti tomuto rozsudku Tribunálu.
- 19 Rozsudkem ze dne 2. prosince 2009, Komise v. Irsko a další (C-89/08 P, Sb. rozh., EU:C:2009:742), Soudní dvůr zrušil rozsudek Irsko a další v. Komise, bod 17 výše (EU:T:2007:383), v rozsahu, v němž Tribunál zrušil rozhodnutí „oxid hlinitý I“, dále vrátil věci „oxid hlinitý I“ Tribunálu a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 20 Po vydání rozsudku Komise v. Irsko a další, bod 19 výše (EU:C:2009:742), byly věci „oxid hlinitý I“ v souladu s čl. 118 odst. 1 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 rozhodnutím předsedy Tribunálu ze dne 18. prosince 2009 přiděleny druhému rozšířenému senátu.

- 21 Účastnice řízení podaly písemná vyjádření podle čl. 119 odst. 1 jednacího řádu ze dne 2. května 1991, a sice Francouzská republika dne 16. února 2010 a Komise dne 28. dubna 2010. Francouzská republika v písemném vyjádření uvedla, že s ohledem na rozsudek Komise v. Irsko a další, bod 19 výše (EU:C:2009:742), již netrvá na svém druhém žalobním důvodu, vycházejícím z porušení povinnosti uvést odůvodnění.
- 22 Usnesením předsedkyně druhého rozšířeného senátu ze dne 1. března 2010 byly projednávané věci spojeny pro účely písemné i ústní části řízení a pro účely rozsudku. Rozhodnutím předsedy Tribunálu ze dne 20. září 2010 byly věci „oxid hlinitý I“ nově přiděleny čtvrtému rozšířenému senátu.
- 23 Rozsudkem ze dne 21. března 2012, Irsko v. Komise (T-50/06 RENV, T-56/06 RENV, T-60/06 RENV, T-62/06 RENV a T-69/06 RENV, Sb. rozh., EU:T:2012:134), Tribunál zrušil rozhodnutí „oxid hlinitý I“ v rozsahu, v němž konstatuje, respektive vychází z konstatování, že osvobození minerálních olejů používaných jako palivo při výrobě oxidu hlinitého od spotřebních daní poskytnutá Francouzskou republikou, Irskem a Italskou republikou do 31. prosince 2003 (dále jen „osvobození od spotřební daně“) představují státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, a v němž ukládá Francouzské republice, Irsku a Italské republice povinnost učinit všechna nezbytná opatření, aby příjemci tato osvobození vrátili v rozsahu, v kterém neodváděli spotřební daň ve výši alespoň 13,01 eura za 1 000 kg těžkého topného oleje.
- 24 Návrhem ze dne 1. června 2012 podala Komise kasační opravný prostředek proti tomuto rozsudku Tribunálu.
- 25 Rozsudkem ze dne 10. prosince 2013, Komise v. Irsko a další (C-272/12 P, Sb. rozh., EU:C:2013:812), Soudní dvůr zrušil rozsudek Irsko v. Komise, bod 23 výše (EU:T:2012:134), vrátil věci „oxid hlinitý I“ Tribunálu a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 26 Po vydání rozsudku Komise v. Irsko a další, bod 25 výše (EU:C:2013:812), byly věci „oxid hlinitý I“ rozhodnutími předsedy Tribunálu ze dne 21. ledna 2014 a ze dne 10. března 2014 přiděleny prvnímu senátu.
- 27 Účastnice řízení podaly písemná vyjádření podle čl. 119 odst. 1 jednacího řádu ze dne 2. května 1991, a sice Francouzská republika dne 20. února 2014 a Komise dne 8. dubna 2014. Francouzská republika v písemném vyjádření uvedla, že s ohledem na rozsudek Komise v. Irsko a další, bod 25 výše (EU:C:2013:812), již netrvá na svém prvním žalobním důvodu, vycházejícím z nerespektování pojmu „státní podpora“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, a návrhová žádání předmětné žaloby omezila na zrušení článku 5 rozhodnutí „oxid hlinitý I“ v rozsahu, v němž jí byla tímto článkem uložena povinnost zajistit navrácení neslučitelné státní podpory, kterou v období od 3. února 2002 do 31. prosince 2003 poskytovala na základě sporného osvobození (dále jen „sporná podpora“), a na to, aby byla Komisi uložena náhrada nákladů řízení. Komise tuto skutečnost vzala ve svém písemném vyjádření na vědomí.
- 28 Rozhodnutím předsedy Tribunálu ze dne 30. září 2014 byly věci „oxid hlinitý I“ v souladu s čl. 118 odst. 1 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 nově přiděleny prvnímu rozšířenému senátu.
- 29 Na základě zprávy soudkyně zpravodajky Tribunál rozhodl o zahájení ústní části řízení.
- 30 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání dne 6. března 2015.
- 31 Francouzská republika v podstatě navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil článek 5 rozhodnutí „oxid hlinitý I“ v rozsahu, v němž stanoví povinnost zajistit navrácení sporné podpory (dále jen „napadené rozhodnutí“);

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

32 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— žalobu zamítl a

— uložil Francouzské republice náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 33 Na podporu své žaloby Francouzská republika vznáší již jen jediný důvod odpovídající třetímu žalobnímu důvodu a vycházející z toho, že Komise přijetím sporného rozhodnutí porušila zásady ochrany legitimního očekávání, právní jistoty a respektování přiměřené lhůty.
- 34 ZprvÉ Francouzská republika na podporu žalobního důvodu vycházejícího z porušení zásad ochrany legitimního očekávání, právní jistoty a respektování přiměřené lhůty odkazuje na body 98 a 99 odůvodnění rozhodnutí „oxid hlinitý I“, ve kterých Komise připouští, že nastaly mimořádné okolnosti, které v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88 ES] (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339), a s ustálenou judikaturou brání navrácení sporné podpory.
- 35 Zadruhé odkazuje na rozhodnutí 2001/224, kterým je jí povoleno pokračovat v uplatňování sporného osvobození až do 31. prosince 2006, a na čl. 18 odst. 1 směrnice 2003/96, kterým je toto rozhodnutí potvrzeno, a uvádí, že oba tyto akty brání tomu, aby Komise měla za to, že zveřejněním rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení v Úředním věstníku, ke kterému došlo dne 2. února 2002, skončilo legitimní očekávání příjemce sporné podpory, a sice společnosti Alcan, že tato podpora je v souladu s právními předpisy.
- 36 Zatřetí poukazuje Francouzská republika na legitimní očekávání společnosti Alcan, že sporná podpora je v souladu s právními předpisy, v důsledku doby, kterou Komisi trvalo, než přijala rozhodnutí „oxid hlinitý I“, k čemuž došlo teprve dne 7. prosince 2005, ačkoli rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení zveřejnila a poslední připomínky účastníků řízení obdržela v únoru 2002 a zásady právní jistoty a respektování přiměřené lhůty brání tomu, aby výkon svých pravomocí v oblasti státních podpor odkládala donekonečna.
- 37 Začtvrté podotýká, že Komise nemůže odůvodnit dobu téměř čtyř let, po kterou trvalo toto vyšetřování, zvláště složitostí věci, neboť nevysvětlila, v čem spočívá zvýšená náročnost posuzování slučitelnosti osvobození od spotřební daně s článkem 87 ES, a konkrétněji s pokyny Společenství o státní podpoře na ochranu životního prostředí z let 1994 a 2001, a je třeba přihlídnout i k tomu, že Komise o osvobozeních od spotřební daně věděla již dlouho.
- 38 Zapáté upozorňuje Francouzská republika na judikaturu, podle které může soud Evropské unie posuzovat přiměřenost délky trvání formálního vyšetřovacího řízení Komise, a to i poté, co vstoupilo v platnost nařízení č. 659/1999. Podle žalobkyně nelze článek 15 nařízení č. 659/1999, jenž pro navrácení podpory stanoví promlčecí lhůtu deseti let, vykládat tak, že Komisi opravňuje k posuzování slučitelnosti podpory ve stejné lhůtě, aniž tím dojde k ohrožení orientační lhůty pro vyšetřování v délce 18 měsíců, výslovně stanovené v článku 15 téhož nařízení.
- 39 Komise tvrdí, že tento důvod je neopodstatněný.
- 40 Úvodem je třeba připomenout, že podle čl. 14 odst. 1 nařízení č. 659/1999 nemůže Komise vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s některou z obecných zásad unijního práva.

- 41 V projednávané věci má přitom Francouzská republika za to, že napadené rozhodnutí je v rozporu se zásadami ochrany legitimního očekávání, právní jistoty a respektování zásady přiměřené lhůty.
- 42 V této souvislosti je třeba předně připomenout, že zásady ochrany legitimního očekávání, která je základní zásadou unijního práva (rozsudek ze dne 14. října 1999, *Atlanta v. Evropské společenství*, C-104/97 P, Recueil, EU:C:1999:498, bod 52), se mohou dovolávat všechny hospodářské subjekty, u nichž určitý orgán vyvolal podložené naděje [rozsudky ze dne 11. března 1987, *Van den Bergh en Jurgens a Van Dijk Food Products (Lopik) v. EHS*, 265/85, Recueil, EU:C:1987:121, bod 44; ze dne 24. března 2011, *ISD Polska a další v. Komise*, C-369/09 P, Sb. rozh., EU:C:2011:175, bod 123, a ze dne 27. září 2012, *Producteurs de légumes de France v. Komise*, T-328/09, EU:T:2012:498, bod 18]. Může-li však obezřetný a informovaný hospodářský subjekt předvídat přijetí unijního opatření, které se může dotknout jeho zájmů, nemůže se této zásady dovolávat, je-li toto opatření přijato (viz rozsudky ze dne 1. února 1978, *Lührs*, 78/77, Recueil, EU:C:1978:20, bod 6, a ze dne 25. března 2009, *Alcoa Trasformazioni v. Komise*, T-332/06, EU:T:2009:79, bod 102). Právo domáhat se ochrany legitimního očekávání předpokládá současné splnění tří podmínek. Zaprvé musela být zúčastněné osobě veřejnou správou Společenství poskytnuta konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění z oprávněných a spolehlivých zdrojů. Zadruhé tato ujištění musí být takové povahy, že vyvolají u osoby, jíž jsou určeny, legitimní očekávání. Zatřetí musí být poskytnutá ujištění v souladu s platnými předpisy (viz výše uvedený rozsudek *Producteurs de légumes de France v. Komise*, EU:T:2012:498, bod 19 a citovaná judikatura).
- 43 Dále je třeba konkrétně v souvislosti s použitelností zásady ochrany legitimního očekávání v oblasti státních podpor připomenout, že členský stát, jehož orgány poskytly podporu v rozporu s pravidly stanovenými v článku 88 ES, se může dovolávat legitimního očekávání podniků, kteří jsou příjemci podpory, aby před unijním soudem zpochybnil platnost rozhodnutí Komise, které mu nařizuje navrácení podpory, ale nikoli proto, aby se vyhnul povinnosti přijmout opatření nezbytná k jeho výkonu (viz rozsudek ze dne 14. ledna 1997, *Španělsko v. Komise*, C-169/95, Recueil, EU:C:1997:10, body 48 a 49 a citovaná judikatura). Z judikatury také vyplývá, že vzhledem k ústřední roli, kterou hraje oznamovací povinnost pro to, aby Komise mohla provádět účinnou kontrolu státních podpor, jež má kogentní povahu, mohou podniky, které jsou příjemci podpory, v zásadě mít legitimní očekávání, že při poskytování podpory byla zachována pravidla, pouze v případě, že podpora byla poskytnuta v souladu s postupem upraveným článkem 88 ES, a s řádnou péčí postupující hospodářský subjekt musí být zpravidla schopen ujistit se o tom, že byl uvedený postup dodržen. Zejména je-li podpora poskytnuta bez předchozího oznámení Komisi, takže je podle čl. 88 odst. 3 ES protiprávní, nemůže mít příjemce podpory v tomto okamžiku legitimní očekávání, že byla při poskytování podpory zachována pravidla (v tomto smyslu viz rozsudek *Producteurs de légumes de France v. Komise*, bod 42 výše, EU:T:2012:498, body 20 a 21 a citovaná judikatura), ledaže jsou dány mimořádné okolnosti (rozsudek ze dne 20. září 1990, *Komise v. Německo*, C-5/89, Recueil, EU:C:1990:320, bod 16; viz rovněž rozsudek ze dne 29. dubna 2004, *Itálie v. Komise*, C-298/00 P, Recueil, EU:C:2004:240, bod 86 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 30. listopadu 2009, *Francie v. Komise*, T-427/04 a T-17/05, Sb. rozh., EU:T:2009:474, bod 263).
- 44 Rovněž je třeba poznamenat, že dodržení přiměřené lhůty ve správním řízení představuje obecnou zásadu unijního práva (rozsudek ze dne 27. listopadu 2003, *Regione Siciliana v. Komise*, T-190/00, Recueil, EU:T:2003:316, bod 136). Mimoto základní požadavek právní jistoty, který brání tomu, aby Komise mohla donekonečna oddalovat výkon svých pravomocí, vede soud k přezkoumání, zda průběh správního řízení vykazuje zvláště opožděnou činnost tohoto orgánu (rozsudky ze dne 24. září 2002, *Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise*, C-74/00 P a C-75/00 P, Recueil, EU:C:2002:524, body 140 a 141, a ze dne 14. ledna 2004, *Fleuren Compost v. Komise*, T-109/01, Recueil, EU:T:2004:4, body 145 až 147).
- 45 Doba, kterou Komisi trvá, než rozhodne, že je podpora protiprávní a že musí být zrušena a členský stát musí zajistit její navrácení, může za určitých okolností u příjemců uvedené podpory vyvolat legitimní očekávání, které může Komisi bránit v tom, aby přikázala uvedenému členskému státu, aby nařídil

navrácení této podpory (rozsudek ze dne 24. listopadu 1987, RSV v. Komise, 223/85, Recueil, EU:C:1987:502, bod 17). V případě neoznámených státních podpor lze ovšem takové průtahy Komisi přičítat až poté, co se dozvěděla o existenci podpor neslučitelných se společným trhem (rozsudek Itálie v. Komise, bod 43 výše, EU:C:2004:240, bod 91).

- 46 Pouhá skutečnost, že nařízení č. 659/1999 kromě promlčecí lhůty deseti let (plynoucí ode dne poskytnutí podpory), po jejímž uplynutí již nelze navrácení podpory nařídit, nestanoví žádnou lhůtu, byť orientační, pro přezkoumání protiprávní podpory ze strany Komise podle čl. 13 odst. 2 uvedeného nařízení, který stanoví, že Komise není vázána lhůtou stanovenou v čl. 7 odst. 6 téhož nařízení, nebrání tomu, aby unijní soud ověřil, zda tento orgán nerespektoval přiměřenou lhůtu nebo jednal zvlášť opožděně (k orientační lhůtě v tomto smyslu viz obdobně rozsudky ze dne 15. června 2005, Regione autonoma della Sardegna v. Komise, T-171/02, Sb. rozh., EU:T:2005:219, bod 57, a ze dne 9. září 2009, Diputación Foral de Álava a další, T-230/01 až T-232/01 a T-267/01 až T-269/01, EU:T:2009:316, body 338 a 339, a Diputación Foral de Álava a další v. Komise, T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, Sb. rozh., EU:T:2009:314, body 259 a 260).
- 47 Konečně je třeba připomenout, že podle judikatury zásada právní jistoty stanoví, že Komise v případě, že v rozporu se svou povinností řádné péče a v důsledku vnesení nejistoty a nejasnosti do použitelné právní úpravy společně s dlouho trvajícím nedostatkem její reakce bez ohledu na to, že věděla o dotčených podporách, vytvoří nejednoznačnou situaci, musí vyjasnit tuto situaci před tím, než může podniknout jakékoli kroky s cílem uložit vrácení již vyplacených podpor (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. července 1970, Komise v. France, 26/69, Recueil, EU:C:1970:67, body 28 až 32).
- 48 Argumenty účastnic řízení bude tudíž v projednávané věci nutné posuzovat s ohledem na pravidla připomenutá výše v bodech 42 až 47.
- 49 Francouzská republika nepopírá, že spornou podporu Komisi nikdy neoznámila. Tato podpora byla tudíž v rozporu s čl. 88 odst. 3 ES přiznána bez předchozího oznámení Komisi.
- 50 Francouzská republika se v projednávané věci dovolává existence mimořádných okolností, které podle ní legitimně vyvolaly u společnosti Alcan očekávání, že sporné osvobození, potažmo sporná podpora, je v souladu s právními předpisy.
- 51 Francouzská republika se ovšem nemůže v projednávané věci důvodně dovolávat existence takových mimořádných okolností, a to z důvodů uvedených níže v bodech 52 až 86.
- 52 Ačkoli Francouzská republika tvrdí opak, zveřejněním rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení v Úředním věstníku mohlo skončit případné legitimní očekávání společnosti Alcan, že sporné osvobození je v souladu s právními předpisy, a to vzhledem k nejednoznačnosti situace, která dříve vznikla v důsledku formulace povolovacích rozhodnutí Rady, přijatých na návrh Komise, včetně rozhodnutí 2001/224, které platilo v období dotčeném napadeným rozhodnutím.
- 53 V bodech 52 a 53 rozsudku Komise v. Irsko a další, bod 25 výše (EU:C:2013:812), jimiž je Tribunál v souladu s čl. 61 druhým pododstavcem statutu Soudního dvora Evropské unie vázán, Soudní dvůr rozhodl, že okolnost, že povolovací rozhodnutí Rady byla přijata na návrh Komise a že Komise nikdy nevyužila pravomoci, jimiž byla nadána na základě čl. 8 odst. 5 směrnice 92/81 nebo článků 230 ES a 241 ES, aby se domohla zrušení či změny těchto rozhodnutí, měla být zohledněna v souvislosti s povinností zajistit navrácení neslučitelné podpory, a to vzhledem k zásadě ochrany legitimního očekávání a zásadě právní jistoty, jak to Komise učinila v rozhodnutí „oxid hlinitý I“, když nenařídila navrácení podpor poskytnutých do 2. února 2002, kdy byla v Úředním věstníku zveřejněna rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. Tento důvod byl rozhodný pro konstatování, které Soudní dvůr učinil v bodě 54 rozsudku Komise v. Irsko a další, bod 25 výše (EU:C:2013:812), že odůvodnění uvedené v bodech 39 až 44 téhož rozsudku nemůže být právním podkladem pro závěr Tribunálu, že

rozhodnutí „oxid hlinitý I“ zpochybňuje platnost povolovacích rozhodnutí Rady, a porušuje tak zásadu právní jistoty a zásadu presumpce legality aktů orgánů, ani pro závěr, který spočívá na stejném odůvodnění a podle kterého Komise porušila ve věci T-62/06 RENV zásadu řádné správy.

- 54 Z hlediska požadavků plynoucích ze zásad ochrany legitimního očekávání a právní jistoty bránila nejednoznačná situace, která vznikla v důsledku formulace povolovacích rozhodnutí Rady, přijatých na návrh Komise, jen navrácení podpory poskytnuté na základě sporného osvobození do data, kdy bylo v Úředním věstníku zveřejněno rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. Naproti tomu od uvedeného zveřejnění musela Alcan vědět, že sporné osvobození muselo být povoleno Komisí v souladu s článkem 88 ES, pokud představovalo státní podporu.
- 55 Z uvedeného vyplývá, že zveřejněním rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení na rozdíl od toho, co tvrdí Francouzská republika, vskutku skončilo případné dřívější legitimní očekávání společnosti Alcan, že sporné osvobození je s ohledem na povolovací rozhodnutí Rady, dříve přijatá na návrh Komise, v souladu s právními předpisy.
- 56 Komise tudíž právem v bodě 98 odůvodnění rozhodnutí „oxid hlinitý I“ přihlédla k tomu, že okolnosti daného případu byly výjimečné, jelikož předložením návrhů Radě vytvořila a zachovala určitou nejednoznačnost, a že vzhledem k tomu, že nemohla zjistit, zda (a pokud ano, kdy) byli jednotliví příjemci členskými státy skutečně informováni o jejím rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, nebylo možné vyloučit, že se příjemci mohli právem dovolávat zásady legitimního očekávání až do 2. února 2002, kdy byla rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 ES v souvislosti s osvobozeními od spotřební daně zveřejněna v Úředním věstníku, přičemž nejpozději toto zveřejnění odstranilo veškerou nejistotu formulace povolovacích rozhodnutí Rady v souvislosti se skutečností, že dotčená opatření musela být povolena Komisí v souladu s článkem 88 ES, pokud představovala státní podpory.
- 57 Jednotlivé argumenty Francouzské republiky nezpochybňují opodstatněnost tohoto řešení.
- 58 Předně skutečnost, že článkem 18 odst. 1 směrnice 2003/96 ve spojení s čl. 28 odst. 2 téže směrnice bylo Francouzské republice povoleno pokračovat od 1. ledna 2003 v uplatňování sporného osvobození, je pro účely případného legitimního očekávání společnosti Alcan, že toto osvobození bylo v období od 3. února 2002 do 31. prosince 2003 v souladu s právními předpisy, irelevantní. Ke dni, kdy čl. 18 odst. 1 směrnice 2003/96 nabyl účinnosti, tedy k 1. lednu 2003, musela být totiž společnost Alcan informována o probíhajícím formálním vyšetřovacím řízení týkajícím se sporného osvobození a o tom, že sporné osvobození muselo být povoleno Komisí v souladu s článkem 88 ES, pokud představovalo státní podporu. Tuto situaci nemohla změnit skutečnost, že dne 27. října 2003 byla přijata a dne 31. října 2003 vstoupila v platnost směrnice 2003/96, v jejímž bodě 32 odůvodnění je výslovně uvedeno, že tato směrnice „nepředjímá výsledek případných řízení o státní podpoře, která mohou proběhnout na základě článků 87 [ES] a 88 [ES]“ (v tomto smyslu viz obdobně rozsudek Komise v. Irsko a další, bod 25 výše, EU:C:2013:812, bod 51). Článek 18 odst. 1 směrnice 2003/96 tudíž nemohl po zveřejnění rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení vyvolat u společnosti Alcan legitimní očekávání, že sporné osvobození je v souladu s právními předpisy v oblasti státních podpor.
- 59 Dále doba, kterou Komisi trvalo, než přijala rozhodnutí „oxid hlinitý I“, není ze všech důvodů rozvedených níže v bodech 60 až 86 výjimečnou okolností, která by u společnosti Alcan mohla znovu vyvolat legitimní očekávání, že sporné osvobození je v souladu s právními předpisy.
- 60 V první řadě je třeba posoudit, zda doba, po kterou trvalo formální vyšetřovací řízení, překročila v projednávané věci přiměřené meze.

- 61 V této souvislosti dospěl Soudní dvůr v rozsudku RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502), na který odkazuje Francouzská republika, k závěru, že doba 26 měsíců, kterou Komisi trvalo, než přijala rozhodnutí, překročila přiměřené meze.
- 62 Kromě toho je podle čl. 7 odst. 6 nařízení č. 659/1999 referenční lhůtou pro ukončení formálního vyšetřovacího řízení v oblasti oznámených státních podpor doba 18 měsíců. Tato lhůta, byť podle čl. 13 odst. 2 nařízení č. 659/1999 není použitelná na protiprávní podpory (viz bod 46 výše), představuje užitečnou referenci pro posuzování přiměřenosti délky trvání formálního vyšetřovacího řízení týkajícího se – jako je tomu v projednávané věci – neoznámeného opatření.
- 63 V projednávané věci je třeba konstatovat, že dne 17. července 2000 požádala Komise Francouzskou republiku, Irsko a Italskou republiku, aby jí oznámily osvobození od spotřební daně podle ustanovení v oblasti státních podpor. Odpovědi, které neměly povahu oznámení, jí došly v září, říjnu a prosinci 2000. V návaznosti na to zahájila rozhodnutím ze dne 30. října 2001, oznámeným dotčným členským státním dne 5. listopadu 2001 a zveřejněným v Úředním věstníku dne 2. února 2002, formální vyšetřovací řízení. Nakonec obdržela připomínky od společností Aughinish Alumina (dopisy ze dne 26. února a 1. března 2002), Eurallumina (dopisy ze dne 28. února 2002) a Alcan (dopisem ze dne 1. března 2002), jakož i od Evropské hliníkové asociace (dopisem ze dne 26. února 2002). Tyto připomínky byly sděleny Irsku, Italské republice a Francouzské republice dne 26. března 2002.
- 64 Irsko předložilo připomínky k rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení dne 8. ledna 2002. Komise si dne 18. února 2002 vyžádala další informace od Irska, které jí po žádosti o prodloužení lhůty pro odpověď odpovědělo dne 26. dubna 2002. Francouzská republika poté, co dne 21. listopadu 2001 rovněž požádala o prodloužení lhůty pro odpověď, předložila připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení dne 12. února 2002. Italská republika předložila připomínky dne 6. února 2002.
- 65 Rozhodnutí „oxid hlinitý I“ bylo přijato dne 7. prosince 2005.
- 66 Od přijetí rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení do přijetí rozhodnutí „oxid hlinitý I“ tak uplynula doba o něco delší než 49 měsíců.
- 67 Taková doba, která je téměř dvojnásobná než doba zohledněná v rozsudku RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502), a o něco více než dvojnásobná než doba stanovená v čl. 7 odst. 6 nařízení č. 659/1999 pro ukončení formálního vyšetřovacího řízení v oblasti oznámených státních podpor, se *a priori* jeví jako nepřiměřená. Podle judikatury je ovšem nutné se zabývat otázkou, zda tato doba nemůže být odůvodněná vzhledem k okolnostem projednávané věci.
- 68 V projednávané věci ovšem okolnosti, kterých se dovolává Komise, nemohou dobu vyšetřování v délce 49 měsíců odůvodnit.
- 69 Je pravda, že v této době je zohledněna lhůta poskytnutá členským státním a příjemcům k předložení připomínek i skutečnost, že francouzská, irská a italská vláda požádaly Komisi o prodloužení lhůty k předložení připomínek a svých odpovědí v rámci formálního vyšetřovacího řízení. S ohledem na to, že v projednávané věci existuje mezi osvobozeními od spotřební daně úzká spojitost, jelikož jde o obdobná opatření povolená na základě souběžně vedených řízení tímž rozhodnutím Rady, je nezbytné přihlídnout ke všem procesním písemnostem založeným do dotčených spisů, a konkrétně k tomu, že Irsko odpovědělo na poslední žádost Komise o doplňující informace dne 26. dubna 2002.
- 70 Nicméně od posledně uvedeného data uplynulo ještě více než 43 měsíců, než Komise přijala rozhodnutí „oxid hlinitý I“. Tak dlouhou dobu projednávání dotčených věcí přitom – s ohledem na veškeré připomínky předložené dotčnými státy a zúčastněnými stranami – nelze za okolností projednávané věci odůvodnit.

- 71 Zprvė údajn složitost věcí nebyla prokázána, a i kdyby byla, nemohla by odůvodnit tak dlouhou dobu vyšetřování, po jakou trvalo v projednvan věci. Nic totiř nenaznačuje závěr, ře by Komise musela řešit znaěně rozshl právní problémy, neboť dělka rozhodnutí „oxid hlinitý I“ je jinak přiměřené (112 bodů odůvodněn) a z úvah v něm obsařench neplyne řdn zjevn složitost. Dále, jak správně uvádí Francouzsk republika, Komise o osvobozench od spotřební daně věděla dlouho před zahájením formálního vyšetřovacího řízení, jelikoř první řdosti o osvobození podalo Irsko v roce 1992, Italsk republika v roce 1993 a Francouzsk republika v roce 1997. Ostatně návrhy rozhodnutí o povolen osvobození od spotřební daně předávala Radě sama Komise postupně potě, co obdržela řdosti v tomto smyslu od Francouzsk republiky, Irska a Italsk republiky. Koneěně Komise ve svých zprávách o státních podporách informovala o irskm osvobození Světovou obchodn organizaci (WTO).
- 72 Komise sama navíc uvedla, ře od roku 1999 považovala osvobození od spotřební daně za osvobození v rozporu s pravidly v oblasti státních podpor. Od tohoto data se tedy mohla důkladněji věnovat posuzování souladu uvedených osvobození s pravidly v této oblasti.
- 73 Mimoto skuteěnost, ře si Komise od Francouzsk republiky, Irska ani Italsk republiky nevyřdala v průběhu 43 měsíců před přijetím rozhodnutí „oxid hlinitý I“ jř řdn doplnjc informace, dokládá, ře v této době jř disponovala vřemi poznatky nezbytnými k vydání rozhodnutí o osvobozench od spotřební daně.
- 74 Komise se koneěně nemůře dovolávat údajn složitosti vyplývající z vývoje reřimu Spoleěnství zdanění minerálních olejů, a zejména z přijetí směrnice 2003/96, jak právem tvrd Francouzsk republika. Rozhodnutí „oxid hlinitý I“ se totiř vztahuje k právnímu stavu, na který se nevztahoval nov reřim zdanění minerálních olejů podle směrnice 2003/96, jenř se stal účinnm teprve od 1. ledna 2004, nbrř reřim zdanění minerálních olejů účinn před tímto datem. Vývoj právní úpravy Spoleěnství, na který poukazuje Komise, je tudř v projednvan věci irelevantní. To potvrzuje i skuteěnost, ře v rozhodnutí „oxid hlinitý I“ zahájila Komise nov formln vyšetřovací řízení týkající se osvobození minerálních olejů pouřivanch jako palivo při výrobě oxidu hlinitého od spotřební daně v regionu Gardanne, v regionu Shannon a na Sardinii pro období po 1. lednu 2004, kdy zaěal být uplatnvn nov reřim zdanění minerálních olejů podle směrnice 2003/96. V kařdm případě je třeba zdůraznit, ře rozhodnutí „oxid hlinitý I“ bylo přijato po téměř dvou letech od přijetí směrnice 2003/96. Pouh nutnost – na kterou poukazuje Komise – zohlednit v rozhodnutí „oxid hlinitý I“ nov reřim zdanění minerálních olejů podle směrnice 2003/96 přitom nemůře dostateěně odůvodnit tak dlouhou dobu vyšetřování, po jakou trvalo v projednvan věci.
- 75 Za těchto podmínek Komise dobře znala právní a skutkov kontext osvobození od spotřební daně a při jejich posuzování vzhledem k pravidlům v oblasti státních podpor neěelila řdnm zjevnm obtřm.
- 76 Zadruhé praktick a jazykov obtře, kterých se dovolává Komise, nemohou – ani kdyby se prokázaly – odůvodnit tak dlouhou dobu vyšetřování, po jakou trvalo v projednvan věci. Komisi byly v kařdm případě k dispozici sluřby umořņujc jí zvládat tvrzen jazykov obtře i souběrně posuzování osvobození od spotřební daně v mnohem kratř době, neř po kterou trvalo v projednvan věci, mimo jiné díky sprvn koordinaci svých sluřeb.
- 77 Doba vyšetřování sporn podpory je proto v projednvan věci nepřiměřen.
- 78 Ve druhé řadě zbývá posoudit, zda na základě této skuteěnosti, ře Komise v průběhu formálního vyšetřovacího řízení překročila přiměřenou lhůtu, mohla společnost Alcan – jak tvrdí Francouzsk republika – důvodně věřit, ře Komise jř nemá pochybnosti a věi spornému osvobození nemá námitky, a zda toto překroěn lhůty mohlo Komisi bránit v tom, aby pořadovala navrácení podpory přiznan na jeho základě v období od 3. února 2002 do 31. prosince 2003, jak bylo rozhodnuto v rozsudku RSV v. Komise, bod 45 vřše (EU:C:1987:502, bod 16), na něř poukázala Francouzsk republika.

- 79 Je pravda, že v rozsudku RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502), dospěl Soudní dvůr k názoru, že doba 26 měsíců, kterou Komisi trvalo, než přijala rozhodnutí, mohla u žalobkyně, která byla příjemcem podpory, vyvolat legitimní očekávání, které mohlo orgánu bránit v tom, aby přikázal dotčným vnitrostátním orgánům, aby nařídily navrácení této podpory.
- 80 Platí ovšem také, že je sice nezbytné dbát na dodržování požadavků právní jistoty chránící soukromé zájmy, avšak je rovněž důležité poměřit tyto požadavky s požadavky ochrany veřejných zájmů, mezi které v oblasti státních podpor náleží požadavek zabránit tomu, aby fungování trhu bylo narušováno státními podporami škodlivými pro hospodářskou soutěž, což podle ustálené judikatury vyžaduje vrácení protiprávních podpor, aby byl obnoven předchozí stav [viz rozsudek ze dne 5. srpna 2003, P & O European Ferries (Vizcaya) a Diputación Foral de Vizcaya v. Komise, T-116/01 a T-118/01, Recueil, EU:T:2003:217, body 207 a 208 a citovaná judikatura].
- 81 V judikatuře byl tedy rozsudek RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502), vyložen tak, že konkrétní okolnosti věci, ve které byl vydán, měly pro směr, kterým Soudní dvůr postupoval, rozhodující roli (v tomto smyslu viz rozsudky Itálie v. Komise, bod 43 výše, EU:C:2004:240, bod 90; ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, Recueil, EU:C:2004:234, bod 119; Diputación Foral de Álava a další v. Komise, bod 46 výše, EU:T:2009:314, bod 286, jakož i Diputación Foral de Álava a další, bod 46 výše, EU:T:2009:316, bod 344). Konkrétně byla podpora, o kterou se jednalo v rozsudku RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502), poskytnuta dříve, než Komise v souvislosti s ní zahájila formální vyšetřovací řízení. Dále byla, byť teprve po vyplacení, Komisi formálně oznámena. Souvisela navíc s dodatečnými náklady spojenými s podporami, které Komise schválila, a týkala se odvětví, které bylo od roku 1977 příjemcem podpor schválených Komisí. Posuzování slučitelnosti podpory konečně nevyžadovalo hlubší rešerše.
- 82 Soubor mimořádných okolností věci, ve které byl vydán rozsudek RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502), přitom v projednávané věci chybí. Je sice pravda, že Komise – stejně jako ve věci, ve které byl vydán rozsudek RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502) – měla v okamžiku, kdy podle všeho zůstávala nečinná, dobrou znalost sporného osvobození, a mohla si tedy vytvořit názor na soulad tohoto osvobození s pravidly v oblasti státních podpor, takže v tomto ohledu již nemusela provádět hlubší rešerše. Jiné podstatné okolnosti zohledněné v rozsudku RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502), ovšem v projednávané věci nenastaly. Konkrétně byla v projednávané věci sporná podpora poskytována poté, co Komise zahájila formální vyšetřovací řízení týkající se sporného osvobození.
- 83 Tím se okolnosti, na nichž se zakládá projednávaná žaloba, podstatně liší od okolností věci, ve které byl vydán rozsudek RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502). Francouzská republika se tudíž nemůže v projednávané věci užitečně dovolávat rozsudku RSV v. Komise, bod 45 výše (EU:C:1987:502).
- 84 Mimoto nelze ztráct ze zřetele, že Soudní dvůr v bodě 52 rozsudku ze dne 11. listopadu 2004, Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise (C-183/02 P a C-187/02 P, Sb. rozh., EU:C:2004:701), v souvislosti s mimořádnými okolnostmi, které by mohly legitimně odůvodnit očekávání příjemce protiprávní podpory, že tato podpora je v souladu s právními předpisy, a konkrétně legitimní očekávání, které by mohlo vyplývat z nečinnosti Komise, rozhodl, že jakákoli zdánlivá nečinnost tohoto orgánu postrádá význam, pokud mu nebyl režim podpory oznámen. Zdánlivá nečinnost Komise po dobu 43 měsíců od odpovědi Irska na poslední žádost Komise o doplňující informace (viz bod 70 výše) nemá v projednávané věci tudíž z hlediska uplatnění pravidel v oblasti státních podpor na spornou podporu – ačkoli je v rozporu se zásadou respektování přiměřené lhůty – zvláštní význam. Nestačí proto v projednávané věci ke konstatování, že nastaly mimořádné okolnosti, které by u společnosti Alcan mohly znovu vyvolat legitimní očekávání, že sporná podpora je v souladu s právními předpisy v oblasti státních podpor. Z toho vyplývá, že pouhé porušení zásady respektování přiměřené lhůty k přijetí rozhodnutí „oxid hlinitý I“ v projednávané věci nebránilo tomu, aby Komise v tomto rozhodnutí nařídila navrácení sporné podpory.

- 85 Argument vycházející z nedodržení přiměřené lhůty je tedy třeba zamítnout.
- 86 S ohledem na všechny předchozí úvahy je třeba konstatovat, že Francouzská republika v projednávané věci neprokázala, že by nastaly mimořádné okolnosti, na jejichž základě by společnost Alcan mohla důvodně věřit, že Komise již nemá pochybnosti a vůči spornému osvobození nemá námitky, a které by bránily tomu, aby Komise v bodě 5 odůvodnění rozhodnutí „oxid hlinitý I“ nařídila navrácení sporné podpory.
- 87 Žalobní důvod vycházející z toho, že Komise porušila zásady ochrany legitimního očekávání, právní jistoty a respektování přiměřené lhůty, a potažmo tuto žalobu – založenou již jen na tomto jediném žalobním důvodu – v celém rozsahu, je proto třeba zamítnout.

K nákladům řízení

- 88 Podle článku 219 jednacího řádu Tribunálu rozhoduje Tribunál v rozhodnutích vydaných po zrušení jeho rozhodnutí a vrácení věci o nákladech souvisejících s řízeními zahájenými před ním a s řízením o kasačním opravném prostředku před Soudním dvorem. Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr v rozsudcích Komise v. Irsko a další, bod 19 výše (EU:C:2009:742), a Komise v. Irsko a další, bod 25 výše (EU:C:2013:812), rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později, přísluší Tribunálu, aby v tomto rozsudku rozhodl i o nákladech řízení souvisejících s těmito řízeními o kasačních opravných prostředcích.
- 89 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Nicméně podle čl. 135 odst. 1 jednacího řádu může Tribunál v souladu s požadavky ekvity výjimečně rozhodnout, že účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, ponese vlastní náklady řízení a nahradí pouze část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení. Podle čl. 135 odst. 2 téhož jednacího řádu může Tribunál uložit účastníkovi řízení, a to i když měl úspěch ve věci, částečnou nebo i úplnou náhradu nákladů řízení, odůvodňuje-li to jeho chování, a to i před zahájením řízení. Tribunál může zejména uložit náhradu nákladů řízení orgánu, jehož rozhodnutí nebylo zrušeno, a to v důsledku vady tohoto rozhodnutí, která mohla vést žalobce k podání žaloby (viz obdobně rozsudek ze dne 9. září 2010, Evropaïki Dynamiki v. Komise, T-387/08, EU:T:2010:377, bod 177 a citovaná judikatura).
- 90 V projednávaném případě neměla Francouzská republika úspěch ve věci. Z bodu 77 výše ovšem vyplývá, že Komise porušila při přijímání napadeného rozhodnutí zásadu respektování přiměřené lhůty, což mohlo vést Francouzskou republiku k podání této žaloby, aby dosáhla konstatování tohoto porušení. Za těchto okolností má Tribunál za to, že ve věcech T-56/06, T-56/06 RENV I a T-56/06 RENV II je spravedlivé uložit Francouzské republice, aby nesla vlastní náklady řízení a nahradila tři čtvrtiny nákladů řízení vynaložených Komisí, a Komisi, aby nesla čtvrtinu vlastních nákladů řízení. Co se týče věcí C-89/08 P a C-272/12 P, je vzhledem k tomu, že v každé z nich stálo proti Komisi pět účastníků řízení, třeba podle klíče pro rozdělení použitého ve věcech T-56/06, T-56/06 RENV I a T-56/06 RENV II uložit Francouzské republice, aby nesla vlastní náklady řízení a nahradila tři dvacetiny – tedy jednu pětinu ze tří čtvrtin – nákladů řízení vynaložených Komisí, a Komisi, aby nesla jednu pětinu vlastních nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (první rozšířený senát),

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

- 2) **Francouzská republika ponese vlastní náklady řízení a nahradí tři čtvrtiny nákladů řízení vynaložených Evropskou komisí ve věcech T-56/06, T-56/06 RENV I a T-56/06 RENV II a tři dvacetiny nákladů řízení vynaložených Komisí ve věcech C-89/08 P a C-272/12 P.**
- 3) **Komise ponese jednu čtvrtinu vlastních nákladů řízení vynaložených ve věcech T-56/06, T-56/06 RENV I a T-56/06 RENV II a jednu pětinu vlastních nákladů řízení vynaložených ve věcech C-89/08 P a C-272/12 P.**

Kanninen

Pelikánová

Buttigieg

Gervasoni

Madise

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 22. dubna 2016.

Podpisy.